

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

SOCIJALDEMOKRATSKA PARTIJA HRVATSKE

Čakovec, prosinac 2016.

SADRŽA

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2015.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Metode i postupci revizije	18
	Nalaz za 2015.	19
III.	MIŠLJENJE	26

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Čakovec

KLASA: 041-01/16-03/20
URBROJ: 613-22-16-8

Čakovec, 5. prosinca 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
SOCIJALDEMOKRATSKE PARTIJE HRVATSKE
ZA 2015.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Socijaldemokratske partije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 15. lipnja do 5. prosinca 2016.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba, upisana u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Trg Drage Iblera 9, Zagreb. Djelokrug Stranke je određen Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Stranka je samostalna demokratska stranka slobodnih, ravnopravnih i odgovornih članova koji djeluju radi poštivanja čovjeka, njegova dostojanstva, prava i sloboda, neovisno o njegovom svjetonazoru, vjerskoj i etničkoj pripadnosti, dobi, spolu, spolnoj orijentaciji, političkom uvjerenju i socijalnom statusu, ostvarivanja i zaštite prava radnika i osoba koje žive od rada i na temelju svog rada, afirmacije prava i sloboda zapostavljenih i obespravljenih pojedinaca, društvenih grupa i slojeva, afirmacije rodne ravnopravnosti, zajamčenih prava ljudi na zdravstvenu zaštitu, obrazovanje, socijalnu skrb, radna, obiteljska i druga prava, održivog gospodarskog razvoja, uz ravnomjeran razvitak gradskih i seoskih područja, očuvanja kulturnog i socijalnog identiteta, ostvarivanja socijalne i nacionalne ravnopravnosti građana i njihovih kolektiviteta u Republici Hrvatskoj, ostvarivanja demokratskoga političkog i pravnog poretka u državi, te vladavine prava i socijalne pravde, razvoja pluralističkoga, pravednoga i solidarnoga društva, visoke kvalitete života za sve radnike i društvene slojeve, poštivanja antifašizma kao civilizacijske tekovine suvremenog svijeta, skladnog i ubrzanog društvenog razvoja, uspostave društvene, ekonomske i političke podloge za unapređivanje lokalne i područne (regionalne) samouprave i uravnoteženja regionalnog razvoja, uloge, razvoja i odgovornosti velikih gradova kao pokretača komplementarnog razvitka, kao i zaštite kulturne i prirodne baštine te čovjekove okoline.

Statutom iz lipnja 2012. su uređeni i utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveze članova, oblici organiziranja, tijela Stranke (način njihova izbora, opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad, prestanak rada te druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Pravila ponašanja te način postupanja vezan za neetično ponašanje zaposlenika i članova, a posebno članova Stranke koji obnašaju javne i političke dužnosti uređena su Statutom te Pravilnikom o radu.

Članom Stranke može postati punoljetni građanin Republike Hrvatske koji dobrovoljno potpiše pristupnu izjavu da je upoznat sa Statutom i Programom Stranke te da ih prihvaća. Odluku o primanju u članstvo donosi općinski ili gradski odbor, odnosno povjerenik te Predsjedništvo Stranke, a u pravilu je svaki član, pripadnik općinske, odnosno gradske organizacije, prema mjestu prebivališta (iznimno učenici i studenti mogu biti pripadnici organizacije prema mjestu boravišta). Na temelju odluke Predsjedništva mogu se izabrati i počasni članovi Stranke.

Stranka je organizirana na teritorijalnom načelu i sastoji se od središnjice, općinskih, gradskih i županijskih organizacijskih jedinica (u gradovima i općinama članovi se mogu organizirati u mjesne ogranke, a u pojedinim naseljima i dijelovima većih naselja, općina i gradova ili u kojima nije osnovana organizacija Stranke, djeluju povjerenici). Članovi se mogu organizirati i prema interesnoj osnovi u forume, dok se za pojedina područja političkog i društvenog djelovanja osnivaju savjeti. Stranka je jedinstvena politička organizacija koja obuhvaća cjelokupno članstvo i sve organizacijske oblike na području Republike Hrvatske te u pravnom prometu djeluje kao jedna pravna osoba.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena sljedeća tijela: Konvencija, Glavni odbor, predsjednik i Predsjedništvo. U Stranci također djeluju: glavni tajnik i Tajništvo, Poslovni odbor i poslovni direktor te Statutarna komisija (izvršno operativna tijela Glavnog odbora), Središnji savjet (političko savjetodavno tijelo) te forumi (interesno politički oblici organiziranja društvenih skupina).

Konvencija je najviše tijelo Stranke, a može biti izborna i izvještajno tematska. Izborna konvencija se održava u pravilu jednom u četiri godine, a obvezno u roku 150 dana od službene objave rezultata nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor, dok se izvještajno tematska konvencija održava jednom godišnje. Konvencija donosi Program i Statut, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, utvrđuje smjernice i stajališta Stranke, bira potpredsjednike i članove Predsjedništva i Glavnog odbora, raspravlja i prihvaća izvješće o radu predsjednika, Predsjedništva i Glavnog odbora, donosi Poslovnik o svom radu te obavlja i druge aktivnosti utvrđene Statutom. O načinu izbora i broju članova Konvencije, odluku donosi Glavni odbor uvažavajući broj članova te rezultat ostvaren na parlamentarnim izborima u općinama i gradovima.

Glavni odbor je najviši tijelo Stranke između dvije Konvencije, a čine ga 103 člana koje bira Konvencija. Mandat članova Glavnog odbora traje četiri godine. Odgovoran je za provođenje odluka Konvencije, utvrđuje prijedlog Programa i Statuta, donosi financijski plan, bira i razrješava glavnog tajnika i poslovnog direktora, raspravlja i donosi izborni program i odluku o kandidatima Stranke za zastupnike, kao i odluku o kandidatima Stranke za Europski parlament, donosi odluku o međunarodnom udruživanju Stranke te obavlja i druge poslove utvrđene Statutom i poslovnikom.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke koji ima 18 članova. Provodi Program Stranke, odluke Konvencije i Glavnog odbora, raspravlja o aktualnim političkim pitanjima i o njima donosi odluke, utvrđuje politiku gospodarenja imovinom, odobrava ugovore o stjecanju, otuđenju i opterećenju imovine Stranke, te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Članove Predsjedništva čine predsjednik, potpredsjednici i članovi Predsjedništva izabrani na Konvenciji. Predsjednik Stranke je po položaju predsjednik Predsjedništva, koji predstavlja i zastupa Stranku te njome rukovodi. Od lipnja 2007. te u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2016.), predsjednik je Zoran Milanović.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad tijela Stranke, pomaže predsjednicima tijela Stranke u sazivanju sjednica i organizaciji rada, usklađuje rad općinskih, gradskih i županijskih organizacija Stranke, prema potrebi saziva koordinaciju tajnika županijskih organizacija, usklađuje rad savjeta organiziranih na razini Stranke, predlaže odluke o organizaciji stručne službe Stranke te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom. Od 2000. te u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2016.), glavni tajnik je Igor Dragovan.

Poslovni direktor brine o prihodima i rashodima Stranke, upravlja imovinom Stranke, vodi brigu o zaposlenim osobama, brine o stjecanju i otuđenju imovine Stranke, organizira financiranje aktivnosti Stranke i druge poslove financijsko gospodarskog karaktera te rukovodi stručnom službom Stranke. Od rujna 2010. te u vrijeme obavljanje revizije (rujan 2016.), poslovni direktor je Dinko Suton.

Poslovni odbor nadzire korištenje materijalnih sredstava, donosi odgovarajuće odluke i zaključke te usvaja financijska izvješća, a Središnji savjet je političko savjetodavno tijelo Stranke.

Koncem 2015. Stranka je imala 50 zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan i godišnji program rada za 2015. doneseni su i usvojeni na sjednici Poslovnog odbora u prosincu 2014. Izmjene i dopune financijskog plana i godišnjeg programa rada za 2015. su donesene u prosincu 2015.

Prema izmjenama i dopunama financijskog plana, planirani su ukupni prihodi u iznosu 46.308.588,00 kn, a odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 30.107.588,00 kn, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 8.000.000,00 kn, druge prihode u iznosu 3.500.000,00 kn, od članarina u iznosu 2.100.000,00 kn, imovine u iznosu 2.001.000,00 kn te dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 600.000,00 kn. Ukupni rashodi su planirani u iznosu 47.100.000,00 kn, a odnose se na materijalne rashode u iznosu 38.800.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 6.500.000,00 kn, donacije (pomoći) u iznosu 600.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 600.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 500.000,00 kn te druge rashode u iznosu 100.000,00 kn.

Godišnjim programom rada za 2015 planirane su aktivnosti u okviru devet programa (organizacijskih procesa) koji se odnose na donošenja odluka i unutarstranačku demokraciju, prezentaciju javnih politika, unutarstranačku komunikaciju, političko obrazovanje i razmjenu iskustava, komunikaciju s javnosti, predizborne procese, izgradnju političkih i društvenih savezništava te aktivnosti foruma Stranke, međunarodnu suradnju, aktivnosti organizacijskih jedinica te potporne (logističke) aktivnosti. Osim toga, Godišnjim programom Stranka je planirala financiranje aktivnosti interesnih oblika organiziranja u iznosu 1.415.000,00 kn, od čega se na Programe političke edukacije odnosi 450.000,00 kn, Međunarodnu suradnju 350.000,00 kn, Forum mladih 200.000,00 kn, Forum žena 200.000,00 kn, Forum seniora 200.000,00 kn te Savjet Stranke 15.000,00 kn. Ostvarenje plana i programa prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Poslovnog i Glavnog odbora.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te prema propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija. Sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2015., godišnji program rada i financijski plan te izvješće o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) za 2015. su dostavljeni Državnom uredu za reviziju 29. veljače 2016. Financijski izvještaji za 2015. te izvješće o donacijama primljenima tijekom godine su objavljeni na mrežnoj stranici Stranke u propisanom roku. Objavljeni podaci odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 46.343.954,00 kn, što je za 6.943.469,00 kn ili 17,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na planirane, ostvareni ukupni prihodi su veći za 35.366,00 kn ili 0,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	25.045.484,00	29.807.588,00	119,0
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	8.949.119,00	8.055.144,00	90,0
3.	Prihodi od članarina	2.117.437,00	2.255.546,00	106,5
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	274.014,00	579.697,00	211,6
5.	Drugi prihodi	3.014.431,00	5.645.979,00	187,3
	Ukupno	39.400.485,00	46.343.954,00	117,6

Vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna (za 4.762.104,00 kn ili 19,0 %) s obzirom da su Stranci u siječnju 2016. uplaćena sredstva za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor i na druge prihode (za 2.631.548,00 kn ili 87,3 %) koji su ostvareni od naknade troškova izborne promidžbe koalicijskih partnera i povrata sredstava kandidata za lokalne izbore. Vrijednosno značajnije smanjenje se odnosi na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su ostvareni za 893.975,00 kn ili 10,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna su ostvareni u iznosu 29.807.588,00 kn, što je 64,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 22.247.588,00 kn i na prihode za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 7.560.000,00 kn. Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke su ostvareni na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika iz prosinca 2014. (Narodne novine 147/14), prema kojoj je Stranci u 2015. raspoređeno 22.247.588,00 kn. Prihodi za naknadu troškova izborne promidžbe ostvareni su na temelju Odluke Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 108/15) iz listopada 2015. Prema Odluci, pravo na naknadu troškova izborne promidžbe utvrđeno je u iznosu 180.000,00 kn po osvojenom zastupničkom mjestu. Za osvojena 42 zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru Stranka je ostvarila prihode u iznosu 7.560.000,00 kn. Sredstva su uplaćena na poseban račun otvoren za financiranje troškova izborne promidžbe u siječnju 2016.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 8.055.144,00 kn, što je 17,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 7.735.505,00 kn te naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu 319.639,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke i liste grupe birača koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela te kandidati koji na izborima za općinskog načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba i njihove zamjenike dobiju najmanje 10,0 % važećih glasova birača od ukupnog broja birača koji su izašli na izbore. Za naplatu potraživanja, Stranka vodi evidenciju prema kojoj potraživanja u vrijeme obavljanja revizije (listopad 2016.) iznose 697.437,00 kn.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 2.255.546,00 kn, što je 4,9 % ukupno ostvarenih prihoda. Obveza uplate članarine, čija visina ovisi o vrstama primanja i socijalnom statusu članova, je utvrđena Statutom te Odlukom o članarini i drugim oblicima materijalne potpore koju je donio Glavni odbor u srpnju 2008. Ustrojena je baza podataka članova koja sadrži podatke o članarinama (podaci o članovima, uplate, pregled potraživanja za članarine i drugo). Prema bazi podataka, zaduženje za članarine od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2015. iznosi 32.630.699,00 kn, ukupno je naplaćeno 17.495.141,00 kn, a nenaplaćena potraživanja iznose 15.132.790,00 kn. Za 2015. zadužene su članarine u iznosu 4.263.906,00 kn, naplaćeno je 2.255.564,00 kn te potraživanja za 2015. iznose 1.697.901,00 kn. Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), vodila evidencije o primljenim članarinama od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 579.697,00 kn, što je 1,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na potporu političkog djelovanja u iznosu 473.714,00 kn i financiranje izborne promidžbe u iznosu 105.983,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima su dobrovoljni prilozi (donacije), povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate političkoj stranci za politički rad, odnosno financiranje izborne promidžbe. Za primljene dobrovoljne priloge Stranka izdaje potvrde te vodi evidenciju u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe. Stranka je tijekom 2015. primila dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu u iznosu 534.924,00 kn i uslugama u iznosu 44.773,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) su primljeni od 291 fizičke osobe u iznosu 266.169,00 kn te 21 pravne osobe u iznosu 313.528,00 kn.

Iznosi primljenih pojedinačnih dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih i pravnih osoba su u skladu s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Na mrežnoj stranici Stranke su objavljena izvješća o primljenim donacijama od 1. siječnja do 30. lipnja 2015. te od 1. srpnja do 31. prosinca 2015. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 5.645.979,00 kn, što je 12,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od koalicijskih partnera u iznosu 3.483.966,00 kn, imovine u iznosu 1.945.661,00 kn, prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 146.373,00 kn te druge nespomenute prihode u iznosu 69.979,00 kn.

Prihodi od koalicijskih partnera u iznosu 3.483.966,00 kn se odnose na naknade za izbore zastupnika za Hrvatski sabor u iznosu 3.448.830,00 kn, prijevremene lokalne izbore (Grad Rab) u iznosu 22.000,00 kn i naplatu potraživanja po provedenim izborima za Europski parlament u iznosu 13.136,00 kn. Prihodi su ostvareni na temelju zaključenih sporazuma s koalicijskim partnerima.

Prihodi od imovine su ostvareni od nefinancijske imovine u iznosu 1.940.379,00 kn i financijske imovine (kamate i pozitivne tečajne razlike) u iznosu 5.282,00 kn. Prihodi od nefinancijske imovine u iznosu 1.940.379,00 kn se odnose na zakup i iznajmljivanje poslovnih prostora u iznosu 1.301.768,00 kn (od čega se na središnjicu odnosi 665.530,00 kn, organizacijske jedinice 539.803,00 kn i organizacije u Gradu Zagrebu 96.435,00 kn) te nadoknadu režijskih troškova u iznosu 638.611,00 kn. Ostvareni su na temelju ugovora sa zakupcima, na koje Stranka obračunava porez na dodanu vrijednost prema rješenju Ministarstva financija iz ožujka 2009. te veljače 2012. Stranka vodi evidencije poslovnih prostora danih u zakup.

Prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 146.373,00 kn su ostvareni na temelju ugovora o prodaji stanova iz ranijih godina, uz ugovoreno plaćanje na rok od 30 godina. Stranka vodi evidencije o zaključenim ugovorima i otplatama.

Ostali nespomenuti prihodi u iznosu 69.979,00 kn se odnose na uplate kandidata (lokalni izbori) u iznosu 42.496,00 kn, naknade za štetu na imovini (šteta po požaru na objektu u Velikoj Gorici) u iznosu 15.382,00 kn, prihoda od tombole koju je organizirala organizacijska jedinica u iznosu 8.280,00 kn i otpisa zastarjelih obveza u iznosu 3.821,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 47.117.779,00 kn, što je za 13.860.812,00 kn ili 41,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 17.779,00 kn.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	6.367.194,00	6.414.050,00	100,7
2.	Materijalni rashodi	20.250.999,00	38.754.295,00	191,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	2.402.000,00	9.111.948,00	379,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	17.848.999,00	29.642.347,00	166,1
3.	Rashodi amortizacije	614.325,00	644.087,00	104,8
4.	Financijski rashodi	706.375,00	702.139,00	99,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	5.194.359,00	535.458,00	10,3
6.	Drugi rashodi	123.715,00	67.750,00	54,8
	Ukupno	33.256.967,00	47.117.779,00	141,7
	Višak prihoda	6.143.518,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	773.825,00	-

Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na prethodnu godinu se odnose na rashode za usluge promidžbe i informiranja koji su ostvareni za 6.709.948,00 kn ili 279,3 % više, intelektualne usluge za 4.993.626,00 kn ili 150,4 % više, uredski materijal i ostale materijalne rashode za 2.079.381,00 kn ili 310,9 % više, usluge telefona, pošte i prijevoza za 1.789.218,00 kn ili 68,9 % više, zakupnine i najamnine za 1.029.811,00 kn ili 60,5 % više te troškove reprezentacije za 836.100,00 kn ili 31,6 % više.

Povećanje rashoda u odnosu na prethodnu godinu za 13.860.812,00 kn ili 41,7 % je ostvareno zbog povećanih aktivnosti Stranke vezanih uz izbore za zastupnike u Hrvatski sabor. Stranka je u listopadu 2015. s pet političkih stranaka (Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati, Hrvatska stranka umirovljenika, Hrvatski laburisti - Stranka rada, Autohtona hrvatska seljačka stranka i Zagorska stranka) potpisala Sporazum o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor s ciljem sastavljanja koalicijske vlade. Dodatkom Sporazumu, Stranka se obvezala otvoriti poseban račun za financiranje izborne promidžbe i u ime koalicijske liste podmiriti troškove izborne promidžbe, a za predviđene troškove izborne promidžbe u iznosu 15.000.000,00 kn, ugovoreno je financiranje razmjerno broju osvojenih mandata. Do konca 2015., tri koalicijska partnera su na račun Stranke uplatila predujmove za provedbu izborne promidžbe u ukupnom iznosu 3.190.079,00 kn, od čega Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati u iznosu 2.217.105,00 kn, Hrvatska stranka umirovljenika i Hrvatski laburisti - Stranka rada svaki u iznosu 486.487,00 kn. U poslovnim knjigama Stranke predujmovi su evidentirani u okviru prihoda od koalicijskih partnera. U skladu sa Sporazumom o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor, Stranka je otvorila poseban račun i ostvarene rashode izborne promidžbe svih koalicijskih partnera u iznosu 13.795.335,00 kn evidentirala u poslovnim knjigama, odnosno iskazala u financijskim izvještajima na pripadajućim računima računskog plana. Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor se odnose na rashode za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 7.001.299,00 kn, materijal za promidžbu (spužve, majice, šušlavci, šalovi, cvijeće i drugo) u iznosu 2.047.966,00 kn te savjetničke usluge u iznosu 1.046.409,00 kn. Stranka je sastavila Izvješća o rashodima izborne promidžbe po izbornim jedinicama i Izvješće o ostvarenom popustu u cijeni medijskog oglašavanja. Izvješća sadrže podatke za Stranku i koalicijske partnere. Prema Izvješću o ostvarenom popustu u cijeni medijskog oglašavanja (radio, televizija i tisak) za izbore zastupnika u Hrvatski sabor su ostvareni popusti u ukupnom iznosu 4.770.490,00 kn (najviši popust iznosi 80,0 % cijene usluge medijskog oglašavanja).

Primljene predujmove trebalo je evidentirati u okviru obveza za predujmove od koalicijskih partnera za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, a ukupne rashode izborne promidžbe je po okončanju izbora i obračunu troškova, trebalo umanjiti za dio rashoda koji se odnosi na koalicijske partnere te u poslovnim knjigama iskazati potraživanja od koalicijskih partnera u iznosu pripadajućeg dijela njihovih rashoda izborne promidžbe. Po održanim izborima, Stranka je s koalicijskim partnerima osvojila ukupno 56 mandata te su raspodjela i obračun ostvarenih rashoda izborne promidžbe provedeni u siječnju 2016. Po sastavljenom obračunu, na troškove izborne promidžbe Stranke za osvojena 42 mandata se odnosi 10.346.505,00 kn, a na koalicijske partnere za osvojenih 14 mandata 3.448.830,00 kn, od čega se na Hrvatsku narodnu stranku - liberalne demokrate odnosi 2.217.105,00 kn za osvojenih devet mandata, Hrvatske laburiste – Stranku rada 739.035,00 kn za osvojena tri mandata i Hrvatsku stranku umirovljeniku 492.690,00 kn za osvojena dva mandata. S obzirom da su koalicijski partneri do konca 2015. predujmom uplatili 3.190.079,00 kn, razliku u iznosu 258.751,00 kn Stranka je evidentirala i iskazala u okviru potraživanja. Potraživanja su naplaćena u siječnju 2016. te su na temelju odredbe članka 26. stavka 2. točke 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, evidentirana i iskazana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2015. Navedenom odredbom je, između ostalog, propisano da se neregularni prihodi (prihodi po posebnim propisima, donacije, članarine, pomoći, doprinosi i ostali slični prihodi) priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su raspoloživi (naplaćeni) u izvještajnom razdoblju, a mogu se priznati u izvještajnom razdoblju ako su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskih izvještaja za isto razdoblje

U odnosu na prethodnu godinu manje su ostvareni rashodi za tekuće donacije za 4.658.901,00 kn ili 89,7 % zbog pojačanih aktivnosti Stranke u 2014. vezanih uz izbore za predsjednika Republike Hrvatske.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 6.414.050,00 kn, što je 13,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće za redovan rad u iznosu 5.441.557,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 910.167,00 kn te druge rashode za zaposlene (školarina, otpremnina, potpore za novorođeno dijete i u slučaju smrti člana obitelji) u iznosu 62.326,00 kn. Koncem 2015. Stranka je imala 50 zaposlenika, od čega 24 u središnjici Stranke i 26 u organizacijskim jedinicama (podružnicama). Prosječna plaća po zaposleniku iznosi 6.395,00 kn neto. Plaće su obračunane u skladu s odredbama Pravilnika o radu te propisima koji uređuju obračun i isplatu plaća i drugih naknada zaposlenima.

Prema odredbama članka 8. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine 157/13 i 152/14), Stranka je obveznik kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom. S obzirom da u 2015. nije imala zaposlene osobe s invaliditetom, Stranka je do lipnja 2015. plaćala mjesečnu novčanu naknadu utvrđenu odredbama članka 10. spomenutog Zakona. U lipnju 2015. Stranka je s Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom na godinu dana, zaključila ugovor o nabavi platnenih vrećica u iznosu 42.500,00 kn, te je, u skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o utvrđivanju kvote za zapošljavanje osoba s invaliditetom (Narodne novine 44/14), ispunila obvezu kvotnog zapošljavanja osoba s invaliditetom.

- Rashodi za usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja su ostvareni u iznosu 9.111.948,00 kn, što je 19,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na promidžbu u iznosu 7.984.688,00 kn, istraživanje javnog mnijenja u iznosu 957.375,00 kn te knjige, novine i tiskovine u iznosu 169.885,00 kn. Ostvareni su za provedbu izbora zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 7.001.299,00 kn, redovno poslovanje u iznosu 2.093.469,00 kn i za prijevremene izbore u lokalnim jedinicama u iznosu 17.180,00 kn.

U okviru izborne promidžbe u iznosu 7.001.299,00 kn vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za emitiranje televizijskih spotova u iznosu 3.015.032,00 kn, oglase u dnevnim novinama u iznosu 971.333,00 kn, propagandne poruke, oglase i emitiranje spotova na radio stanicama u iznosu 732.279,00 kn, oglašivačku predizbornu kampanju (komunikacijske i kreativne strategije, vizualni identitet i scenarij predizbornih aktivnosti) u iznosu 700.355,00 kn, produkciju televizijskih i radio spotova u iznosu 414.435,00 kn te realizacije javnih skupova (razglas, pozornice i električni priključak) u iznosu 293.142,00 kn. Uz račune su priloženi terminski planovi, specifikacije izvršenja te isjecci iz dnevnih listova. Za kontrolu izvršenja usluga, odnosno primitka materijala te kontrolu računa zadužena je odgovorna osoba.

U okviru rashoda za redovnu promidžbu u iznosu 983.389,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za oglašavanje na društvenim mrežama u iznosu 233.107,00 kn, u tiskovinama u iznosu 148.396,00 kn, prikaze oglasa odabranim interesnim skupinama na društvenim mrežama u iznosu 89.875,00 kn, komunikacijske i kreativne strategije, produkcije filmova za izvještajne konvencije (kreativni koncept, scenarij, grafički dizajn, snimanje, najave, pravo na korištenje glazbe, montaža filma, obrada slike i zvuka) i komunikacijske strategije u iznosu 67.925,00 kn te kreacije i produkcije radijskih spotova u iznosu 12.250,00 kn.

Rashodi u iznosu 957.375,00 kn se najvećim dijelom odnose na telefonska istraživanja javnog mnijenja u iznosu 945.500,00 kn.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 29.642.347,00 kn, što je 62,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Ostvareni su za redovne aktivnosti u iznosu 24.358.365,00 kn, izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 5.223.757,00 kn te prijevremene lokalne izbore i druge aktivnosti u iznosu 60.225,00 kn. Odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu 8.313.182,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 4.386.208,00 kn, reprezentaciju u iznosu 3.479.127,00 kn, uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 2.748.237,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 2.732.233,00 kn, energiju (gorivo, plin i električna energija) u iznosu 1.506.162,00 kn, naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 1.115.086,00 kn, grafičke usluge u iznosu 857.546,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 769.637,00 kn, tisak i uvezivanje u iznosu 763.109,00 kn, komunalne usluge (opskrba vodom, odlaganje otpada i druge naknade) u iznosu 624.626,00 kn, računalne usluge u iznosu 495.191,00 kn, troškove čišćenja poslovnih prostora u iznosu 300.723,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 297.605,00 kn, članarine i kotizacije u iznosu 217.025,00 kn te druge nespomenute materijalne rashode (između ostalog usluge tjelesne zaštite, sitan inventar i auto gume, premije osiguranja, radiotelevizijske pristojbe, fotokopiranje i umnožavanje, naknade za autoceste, tehnički pregled i registracija vozila) u iznosu 1.036.650,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 8.313.182,00 kn su ostvareni za konzultantske i savjetničke usluge u iznosu 5.133.796,00 kn (vrijednosno najznačajnije usluge se odnose na strateško komuniciranje i ispitivanje te odnose s javnošću), usluge studentskih servisa u iznosu 2.231.100,00 kn (za administrativne poslove, aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor te rad u pozivnom centru), odvjetničke, javnobilježničke, knjigovodstvene i druge usluge u iznosu 367.555,00 kn, ugovore o djelu u iznosu 307.081,00 kn (za stručne i organizacijske poslove stranačkih foruma i tijela te pomoćne poslove u organizacijskim jedinicama) i autorske honorare u iznosu 273.650,00 kn (poslovi režiranja i scenski nastupi umjetnika, izrada projekata za uređenje prostora, izrada mrežne stranice, pisanje tekstova i poslovi uredništva u stranačkom listu te producentski honorari). Rashodi su ostvareni za redovne aktivnosti Stranke u iznosu 3.781.997,00 kn i aktivnosti vezane uz izbor zastupnika u Hrvatski sabor (savjetničke usluge, usluge studentskih servisa i autorski honorari) u iznosu 1.351.799,00 kn.

Rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 4.386.208,00 kn su ostvareni za poštanske troškove u iznosu 1.931.298,00 kn, troškove telefona, mobitela i Interneta u iznosu 1.491.486,00 kn te usluge prijevoza 963.424,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi, se odnose na poštanske naknade za upućivanje pisama i letaka u okviru izbornih aktivnosti u iznosu 1.107.294,00 kn i pisma predsjednika Stranke građanima u okviru redovne aktivnosti u iznosu 824.004,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju u iznosu 3.479.127,00 kn se odnose na usluge ugostitelja i trgovina u iznosu 3.420.839,00 kn te druge oblike reprezentacije kao što su kazališne predstave u iznosu 58.288,00 kn. Odnose se na redovne aktivnosti u iznosu 3.313.511,00 kn i aktivnosti za provedbu izbora zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 165.616,00 kn, a ostvareni su na temelju ovjerenih računa.

Drugi materijalni rashodi u iznosu 2.748.237,00 kn se odnose na rashode za promidžbeni materijal u iznosu 2.047.966,00 kn (brošure, majice, šalovi, vrećice spužve, brošure i balzami, od čega za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 1.513.878,00 kn i promidžbu u okviru redovne aktivnosti u iznosu 534.088,00 kn), cvjetne aranžmane u iznosu 337.363,00 kn, uredski materijal u iznosu 207.379,00 kn, rezervne dijelove i drugi materijal u iznosu 85.584,00 kn te materijal za održavanje u iznosu 69.945,00 kn.

U okviru rashoda za zakupnine i najamnine u iznosu 2.732.232,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za zakup prostora u iznosu 1.864.016,00 kn, najam opreme (pozornice, razglas, rasvjeta, video projekcije) u iznosu 473.353,00 kn te troškove operativnog leasinga za pet vozila u iznosu 222.518,00 kn. Rashodi za zakup prostora su ostvareni za promidžbene aktivnosti za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 940.588,00 kn (promidžbeni panoji, najam dvorana i drugih prostora), redovnu djelatnost u iznosu 917.503,00 kn i prijevremene izbore provedene u organizacijskim jedinicama u iznosu 5.925,00 kn. Stranka je ustrojila evidenciju poslovnih prostora u zakupu u kojima obavlja redovnu djelatnost.

Rashodi za naknade drugim osobama izvan radnog odnosa ostvareni u iznosu 1.115.086,00 kn, odnose se na troškove smještaja u iznosu 542.789,00 kn, prijevozne troškove u iznosu 314.482,00 kn, uporabu privatnog automobila u službene svrhe u iznosu 201.257,00 kn, nadoknade putnih troškova (tunelarine, cestarina i drugo) u iznosu 49.698,00 kn i dnevnice za službena putovanja u iznosu 6.860,00 kn. Rashodi su ostvareni u svrhu sudjelovanja članova Stranke na stranačkim aktivnostima, a na temelju računa i putnih naloga koji sadrže propisane podatke i priloge.

Rashodi za grafičke usluge u iznosu 857.546,00 kn su ostvareni za provedbu izbora zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 439.326,00 kn i redovnu djelatnost u iznosu 418.220,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na izradu vizualnog identiteta za lokalne izbore, pisma biračima, kuverti, grafičku pripremu letaka i knjižica u iznosu 438.954,00 kn i izdavanje pisanih materijala (tisak uputa za izborne stožere, brošure, leci) u iznosu 187.739,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju računa uz koje su priložene specifikacije izvršenih usluga.

Rashodi u iznosu 769.637,00 kn su ostvareni za usluge tekućeg i investicijskog održavanja poslovnih prostora u iznosu 613.592,00 kn i prijevoznih sredstava u iznosu 156.045,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi su ostvareni za uređenje poslovnih prostorija (građevinarski i soboslikarski radovi) u iznosu 151.488,00 kn, adaptaciju poslovne građevine (skidanje podnih obloga te postava parketa) u iznosu 129.926,00 kn, izvođenje električnih radova i ugradnju opreme (klima uređaja, informatičkih instalacija, priključnica, razdjelnika) u iznosu 69.763,00 kn i staklarske radove u iznosu 31.389,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava se odnose na mjesečnu naknadu za troškove održavanja vozila (redovno servisiranje, popravci, zamjene dijelova vozila) u iznosu 123.258,00 kn. Rashodi su ostvareni na temelju računa uz koje su priloženi troškovnici, ponude, zapisnici i druga dokumentacija.

Rashodi za tisak i uvezivanje u iznosu 763.109,00 kn su ostvareni za provedbu izbora zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 418.652,00 kn i redovnu djelatnost u iznosu 344.457,00 kn. Rashodi se odnose na izradu promotivnih materijala (kape, majice, upaljači, kemijske olovke, logo Stranke na spužvama za pranje), letaka, stolnih kalendara, plakata, posjetnica, čestitki i knjiga.

U okviru računalnih usluga u iznosu 495.191,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi se odnose na programerske, savjetodavne i sistem inženjerske usluge vezane uz računalni program za evidenciju članstva u iznosu 165.000,00 kn, održavanje i operativno vođenje informatičkog sustava u središnjici i organizacijskim jedinicama u iznosu 113.438,00 kn te uslugu održavanja mrežnih stranica Stranke u iznosu 105.810,00 kn.

Rashodi za naknade troškova zaposlenima u iznosu 297.605,00 kn su ostvareni za naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 182.153,00 kn, troškove službenog puta u inozemstvu (dnevnice, smještaj) u iznosu 47.707,00 kn, korištenje osobnog vozila u službene svrhe u iznosu 31.965,00 kn, troškove službenog puta u zemlji (smještaj, dnevnice i prijevoz) u iznosu 31.654,00 kn, cestarine, tunelarine i parkirne karte u iznosu 3.376,00 kn te stručno usavršavanje zaposlenika u iznosu 750,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 644.087,00 kn, što je 1,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na trošak nabave dugotrajne imovine koja se amortizira u vijeku uporabe prema propisanim stopama amortizacije (građevinski objekti, računalna oprema, uredski namještaj i oprema, komunikacijski uređaji, vozila i druga imovina u vlasništvu Stranke).

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 702.139,00 kn, što je 1,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate za primljene kredite u iznosu 349.843,00 kn, bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 302.830,00 kn, zatezne kamate u iznosu 41.218,00 kn te negativne tečajne razlike u iznosu 8.248,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) su ostvareni u iznosu 535.458,00 kn, što je 1,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na donacije kandidatima za izbornu promidžbu za prijevremene izbore u lokalnim jedinicama u iznosu 211.103,00 kn i kandidatu za izbor za predsjednika Republike Hrvatske u iznosu 40.000,00 kn te druge tekuće donacije u iznosu 284.355,00 kn. Druge tekuće donacije su ostvarene za pomoći udrugama te drugim interesnim i ugroženim skupinama u okviru planiranih aktivnosti organizacijskih jedinica.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 67.750,00 kn, što je 0,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode po sudskim nagodbama i presudama u iznosu 60.999,00 kn, naknade štete pravnoj osobi zbog odgode rezervacije smještaja u iznosu 4.400,00 kn, otpisana potraživanja u iznosu 2.167,00 kn i kazne u iznosu 184,00 kn.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2015. iznosi 773.825,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 2.550.117,00 (višak prihoda ostvaren u 2014. u iznosu 6.143.518,00 kn umanjen za preneseni manjak iz ranijih razdoblja u iznosu 8.693.635,00 kn) te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 3.323.942,00 kn. Prema bilješkama uz financijske izvještaje, manjak prihoda će se nadoknaditi viškom prihoda iz narednog razdoblja.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 44.096.869,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2015.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2015.	31. prosinca 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	28.460.602,00	28.005.979,00	98,4
2.	Financijska imovina	7.603.455,00	16.090.890,00	211,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	304.029,00	1.344.796,00	442,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	5.787.549,00	5.817.998,00	100,5
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.429.678,00	8.845.619,00	618,7
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	82.199,00	82.477,00	100,3
	Ukupno imovina	36.064.057,00	44.096.869,00	122,3
3.	Obveze	16.364.982,00	25.510.865,00	155,9
3.1.	Obveze za rashode	7.585.973,00	6.822.299,00	89,9
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	4.781.403,00	15.125.709,00	316,3
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	3.997.606,00	3.562.857,00	89,1
4.	Vlastiti izvori	19.699.075,00	18.586.004,00	94,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	36.064.057,00	44.096.869,00	122,3
	Izvanbilančni zapisi	2.460.895,00	2.419.952,00	98,3

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2015. je veća u odnosu na stanje iskazano početkom 2015. za 8.032.812,00 kn ili 22,3 %.

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2015. iznosi 28.005.979,00 kn i odnosi se na građevinske objekte u iznosu 28.966.476,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 3.973.452,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 302.729,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 81.325,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu 5.318.003,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine je manja za 454.623,00 kn ili 1,6 %. Ulaganja u 2015. se odnose na nabavu računalne, uredske i druge opreme u iznosu 528.709,00 kn, a smanjenje nefinancijske imovine se odnosi na otpis imovine i ispravak vrijednosti.

Financijska imovina koncem 2015. iznosi 16.090.890,00 kn. Odnosi se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 8.845.619,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 5.817.998,00 kn, novac u banci i blagajni u iznosu 1.344.796,00 kn i rashode budućih razdoblja u iznosu 82.477,00 kn. Vrijednosno značajnije povećanje u odnosu na prethodnu godinu se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja, koja su veća za 7.415.941,00 kn ili 518,7 %.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 8.845.619,00 kn se odnose na potraživanja po posebnim propisima u iznosu 7.560.000,00 kn, za prihode od nefinancijske imovine u iznosu 1.265.219,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 20.400,00 kn. Potraživanja po posebnim propisima se odnose na naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Naplaćena su iz državnog proračuna u siječnju 2016. te su priznata u okviru prihoda po posebnim propisima na temelju odredbi članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Potraživanja za prihode od nefinancijske imovine u iznosu 1.265.219,00 kn se odnose na potraživanja za najamnine i režijske troškove poslovnih prostora koje Stranka daje u najam.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo u iznosu 5.817.998,00 kn se odnose na ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 5.644.175,00 kn, jamčevne pologe (osnivački polog za Zakladu za studente osnovane 2001.) u iznosu 117.600,00 kn i potraživanja za predujmove plaćene dobavljačima u iznosu 56.223,00 kn. Vrijednosno značajnija ostala nespomenuta potraživanja se odnose na potraživanja za prodane stanove u iznosu 3.525.743,00 kn, od Ministarstva financija iz ranijih godina u iznosu 1.230.410,00 kn, organizacijskih jedinica na temelju izdanih akreditiva u iznosu 486.615,00 kn te koalicijskih partnera u okviru provedbe izbora za zastupnike u Hrvatski sabor u iznosu 258.752,00 kn. Potraživanja u iznosu 3.525.743,00 kn se odnose na dugoročna potraživanja od kupaca za stanove prodane na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (Narodne novine 43/92, 69/92, 87/92, 25/93, 26/93, 48/93, 2/94, 44/94, 47/94, 58/95, 103/95, 11/96, 76/96, 111/96, 11/97, 103/97, 119/97, 68/98, 163/98, 22/99, 96/99, 120/00, 94/01 i 78/02), a u poslovnim knjigama su evidentirana na temelju ugovora o prodaji stanova koji su zaključeni u razdoblju od 1992. do 1995., uz obročnu mjesečnu otplatu do 30 godina te uplata kupaca. U 2015. stanove su otplatili 22 fizičke osobe te su koncem godine evidentirana potraživanja od 126 fizičkih osoba. Potraživanja u iznosu 1.230.410,00 kn su iskazana prema prijedlogu Ministarstva financija iz 2011., kojim se Stranci priznaje 35,0 % od ukupno uplaćenih sredstava u iznosu 468.069 EUR, odnosno u protuvrijednosti 3.419.808,00 kn, na ime otplate stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, na temelju evidencije banke. Stranka je istodobno iskazala obveze prema državnom proračunu za uplatu 65,0 % prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 4.776.870,00 kn. Od navedenog iznosa, na obveze nastale do konca 2010. se odnosi 4.709.096,00 kn. Stranka od 2011. podmiruje obveze prema državnom proračunu, a preostali dio obveze za 2015. u iznosu 67.773,00 kn je plaćen u siječnju 2016. Stranka od 2008. provodi aktivnosti na usklađenju međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija. U listopadu 2015. je zatražila vještačenje sudskog vještaka prema čijem mišljenju obveza Stranke prema državnom proračunu na dan 31. prosinca 2015. iznosi 4.709.096,00 kn, a pripadajuća zatezna kamata (od 1999.) iznosi 8.508.152,00 kn. Potraživanja Stranke od Republike Hrvatske temeljem prava na obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova iznose 17.743.547,00 kn, od čega se na obveznice odnosi 4.790.797,00 kn, zatezne kamate na dospjele anuitete (od 1997.) 12.668.195,00 kn i na kamate poslovnih banaka u iznosu 284.555,00 kn. Stoga je u siječnju 2016. Ministarstvu financija podnesen prijedlog Sporazuma o podmiranju međusobnih potraživanja u kojem se Ministarstvo financija i Stranka obostrano odriču potraživanja za zatezne kamate. Prema Sporazumu, Ministarstvo financija prema Stranci ima potraživanja (bez kamata) u iznosu 4.709.096,00 kn, a Stranka prema Ministarstvu u iznosu 5.075.352,00 kn te bi se međusobna potraživanja prebila, a Ministarstvo bi Stranci uplatilo razliku u iznosu 366.256,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2016.) Ministarstvo financija nije se očitovalo o prijedlogu Sporazuma te Sporazum nije potpisan.

Novčana sredstva u iznosu 1.344.796,00 kn se odnose na stanje računa u poslovnim bankama u iznosu 1.339.092,00 kn i blagajnu u iznosu 5.704,00 kn. Od ukupnog stanja novčanih sredstava na računima koncem godine u iznosu 1.339.092,00 kn, na posebni račun za provedbu izbora zastupnika u Hrvatski sabor se odnosi 717.105,00 kn, na račune za poslovanje i izdvojeni račun za ovrhe u iznosu 564.024,00 kn te na račune za provedbu prijevremenih i lokalnih izbora u iznosu 57.963,00 kn. Posebni računi zatvoreni su u 2016., a neutrošena sredstva su uplaćena na središnji račun Stranke.

Rashodi budućih razdoblja u iznosu 82.477,00 kn se odnose na premije osiguranja u iznosu 71.895,00 kn i pretplate na časopise i stručnu literaturu u iznosu 10.582,00 kn.

Koncem 2015. obveze su iskazane u iznosu 25.510.865,00 kn, a odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu 15.125.709,00 kn, rashode poslovanja u iznosu 6.822.299,00 kn te odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 3.562.857,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu obveze su veće za 9.145.883,00 kn ili 55,9 %. Na povećanje obveza je najvećim dijelom utjecalo zaduživanje kod poslovne banke za financiranje izborne promidžbe za izbore zastupnika u Hrvatski sabor. Koncem 2015. dospjele obveze iznose 3.783.261,00 kn ili 14,8 % ukupno iskazanih obveza. Do 30. lipnja 2016. podmirene su obveze u iznosu 11.595.102,00 kn ili 45,5 % ukupno iskazanih obveza.

Obveze za kredite i zajmove u iznosu 15.125.709,00 kn se odnose na obveze po kreditu za financiranje izborne promidžbe iz 2015. (izbor zastupnika u Hrvatski sabor) u iznosu 13.000.000,00 kn, okvirnom kreditu za odobreno prekoračenje na žiro računu u iznosu 1.905.020,00 kn te za zajam od pravne osobe u iznosu 220.689,00 kn.

U rujnu 2015. Stranka je s poslovnom bankom zaključila ugovor o dugoročnom kreditu u iznosu 15.000.000,00 kn uz promjenjivu kamatnu stopu od 5,78 % i kvartalnu otplatu kredita. U skladu s odredbama članka 60. Statuta, ugovor je zaključen na temelju suglasnosti Predsjedništva Stranke, a po prethodnom prijedlogu Poslovnog odbora. Ugovoreno je sukcesivno korištenje kredita, najkasnije do konca ožujka 2016. Stranka se obvezala glavnici u iznosu 7.000.000,00 kn vratiti po primitku sredstava iz državnog proračuna za naknadu troškova izborne promidžbe (najkasnije do 30. rujna 2016.), a ostatak glavnice u iznosu 8.000.000,00 kn u osam jednakih tromjesečnih obroka, od kojih prvi dospijeva u srpnju 2016. Stranka je iskoristila kredit u iznosu 13.000.000,00 kn te je u siječnju 2016. podmirila obvezu u iznosu 7.000.000,00 kn, a u srpnju 2016. prvi od osam obroka u iznosu 1.000.000,00 kn. Nedospjela obveza za kamate na dan 31. prosinca 2015. je iskazana u iznosu 159.896,00 kn. U kolovozu 2016. stanje obveza za glavnici kredita iznosi 5.000.000,00 kn.

Osim toga, Stranka kod poslovne banke od 2010. koristi okvirni kredit po principu odobrenog prekoračenja na žiro računu uz promjenjivu godišnju kamatnu stopu od 8,06 % i uz promjenjivu naknadu u visini 0,4 % od iznosa odobrenog kredita. Na temelju suglasnosti Poslovnog odbora i Predsjedništva Stranke, u srpnju 2015. Stranka je zaključila dodatak ugovoru prema kojem iznos odobrenog okvirnog kredita iznosi 3.600.000,00 kn s rokom do 31. srpnja 2015. Istekom roka raspoloživi iznos okvirnog kredita je smanjen na 3.000.000,00 kn. Za kamate na odobreno prekoračenje je u 2015. plaćeno 133.019,00 kn, a za naknadu 60.659,00 kn. Obveze za kamate koncem godine iznose 21.496,00 kn.

Obveze u iznosu 220.689,00 kn su evidentirane u poslovnim knjigama na temelju ugovora o zajmu zaključenih s pravnom osobom u 2005. i 2006. Prema ugovorima, pozajmljena sredstva u iznosu 245.000,00 kn, Stranka se obvezala vratiti u roku šest mjeseci od dana potpisa ugovora. U listopadu 2011. je s navedenom pravnom osobom zaključen dodatak ugovora, kojim je utvrđeno da je Stranka u cijelosti platila ugovornu kamatu i dio glavnice u iznosu 24.311,00 kn te se preostali iznos zajma u iznosu 220.689,00 kn obvezala vratiti u roku godine dana, uz pripadajuće kamate u visini 4,5 % godišnje. Zajam je vraćen u lipnju i listopadu 2016.

Obveze za rashode poslovanja iznose 6.822.299,00 kn, od čega se vrijednosno značajnije odnose na obveze prema državnom proračunu (65,0 % od naplate prodanih stanova na kojima postoji stanarsko pravo) u iznosu 4.776.870,00 kn, dobavljačima za materijalne rashode u iznosu 1.188.653,00 kn te za zaposlene u iznosu 564.827,00 kn. Obveze prema dobavljačima su do 30. lipnja 2016. podmirene u iznosu 1.011.209,00 kn ili 85,1 %. Obveze za zaposlene se odnose na obveze za plaće zaposlenicima za prosinac 2015. u iznosu 549.355,00 kn te naknade troškova zaposlenima u iznosu 15.472,00 kn, a podmirene su u siječnju 2016.

Odgođeno plaćanje rashoda i naplaćeni prihodi budućih razdoblja u iznosu 3.562.857,00 kn se odnose na potraživanja od prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo u iznosu 3.525.968,00 kn i najamninu u iznosu 36.889,00 kn.

Vlastiti izvori iznose 18.586.004,00 kn, od čega se na vlastite izvore osnivača odnosi 21.909.946,00 kn i na manjak prihoda 3.323.942,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom 2015. su manji za 1.113.071,00 kn ili 5,7 %. Smanjenje se odnosi na ostvareni manjak prihoda u 2015. u iznosu 773.826,00 kn i ispravak vrijednosti nefinancijske imovine nabavljene prije siječnja 2008. u iznosu 339.244,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 2.419.952,00 kn se odnose na vrijednost poslovnog prostora za koji Stranka vodi postupak utvrđivanja vlasništva u iznosu 2.250.000,00 kn te pet vozila nabavljenih na operativni leasing u vrijednosti 169.952,00 kn. Vlasništvo nad poslovnim prostorom u Zadru upisala je u 2014. Republika Hrvatska, a Stranka je kao posjednik nekretnine pokrenula postupak za mirno rješenje spora koji je u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2016.) u tijeku.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz ranijeg razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima i tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena provjera ulaznih i izlaznih računa, obračuna plaća i naknada za zaposlene te dokumentacije u vezi rashoda za promidžbu, intelektualne i osobne usluge, naknade za obavljanje aktivnosti osobama izvan radnog odnosa, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza, rashoda za donacije (pomoći) te druge rashode. Obavljeni su razgovori s poslovnim direktorom i drugim zaposlenicima Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina i obveze te vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., potraživanja te rashode.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene činjenice opisane u Izvješću i Stranci je predloženo da prihvati preporuke i poduzme potrebne radnje. Nepravilnosti i propusti se odnose na obveze, planiranje i rashode.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojoj preporuci je postupljeno i koje preporuke su u postupku izvršenja.

Preporuka prema kojoj je postupljeno:

- Stranka je Pravilnikom iz rujna 2016. utvrdila Mjerila i kriterije za visinu stimulacije zaposlenika.

Preporuke u postupku izvršenja:

- Stranka od 2008. provodi aktivnosti na usklađenju međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija koje se odnose na prodaju stanova na kojima postoji stanarsko pravo. U listopadu 2015. Stranka je zatražila vještačenje sudskog vještaka prema čijem mišljenju obveza Stranke prema državnom proračunu na dan 31. prosinca 2015. iznosi 4.709.096,00 kn, a pripadajuća zatezna kamata (od 1999.) iznosi 8.508.152,00 kn. Potraživanja Stranke od Republike Hrvatske na temelju prava na obveznice za devizna sredstva ostvarena prodajom stanova iznose 17.743.547,00 kn, od čega se na obveznice odnosi 4.790.797,00 kn, zatezne kamate na dospjele anuitete (od 1997.) u iznosu 12.668.195,00 kn i na kamate poslovnih banaka u iznosu 284.555,00 kn. U siječnju 2016. Stranka je Ministarstvu podnijela prijedlog Sporazuma o podmirenju međusobnih potraživanja u kojem se Ministarstvo financija i Stranka obostrano odriču potraživanja za zatezne kamate. Prema Sporazumu, Ministarstvo financija prema Stranci ima potraživanja (bez kamata) u iznosu 4.709.096,00 kn, a Stranka prema Ministarstvu u iznosu 5.075.352,00 kn te bi se međusobna potraživanja prebila, a Ministarstvo bi Stranci uplatilo razliku u iznosu 366.256,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2016.) Ministarstvo se nije očitovalo o prijedlogu Sporazuma te Sporazum nije potpisan.

- Revizijom za 2014. Stranci je dana preporuka da u godišnjem programu rada navede nositelje aktivnosti, sredstva potrebna za ostvarenje aktivnosti i izvore financiranja. Godišnjim programom rada za 2015. su utvrđen ciljevi i aktivnosti za ostvarenje programa, rokovi izvršenja, nositelji aktivnosti te elementi za ocjenu uspješnosti pojedinih aktivnosti. Planirana sredstva i izvori financiranja programa utvrđena financijskim planom i pomoćnim evidencijama nisu povezana s aktivnostima za ostvarenje programa.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim preporukama Državnog ureda za reviziju.

- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi da je aktivnosti na usklađenju međusobnih obveza i potraživanja s Ministarstvom financija provodila i u 2016., a da se Ministarstvo financija, do vremena obavljanja revizije (studeni 2011.) nije očitovalo o prijedlogu sporazuma. Navodi, da su u 2016. planirana sredstva i izvori financiranja u godišnjem programu rada povezani s aktivnostima za ostvarenje programa.*

2. Potraživanja

- 2.1. Koncem 2015. potraživanja su iskazana u iznosu 14.663.617,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 11.210.139,00 kn ili 76,4 %, a na nedospjela potraživanja 3.453.478,00 kn ili 23,6 %. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 7.560.000,00 kn, za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 3.525.743,00 kn, najamnine i režije u iznosu 1.265.218,00 kn te od Ministarstva financija za obveznice Republike Hrvatske za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 1.230.410,00 kn. Za naplatu dospjelih potraživanja Stranka dva puta godišnje dužnicima upućuje opomene, a za neplaćanja u dužem razdoblju otkazuje ugovore, podnosi tužbe i pokreće ovrhe. Do srpnja 2016. naplaćena su potraživanja u iznosu 8.379.296,00 kn ili 74,7 % dospjelih potraživanja. Stranka vodi evidencije o uplati članarina i naknada za redovno godišnje financiranje u računalnom programu David, međutim u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima potraživanja za članarine i naknade za redovno godišnje financiranje nisu evidentirana, odnosno iskazana.

Evidencija članstva sadrži podatke o članu, iznosu uplaćene članarine, potraživanjima i starosti potraživanja. Obveza uplate članarine, iznosi i oslobođenja od plaćanja članarine propisani su odredbama Statuta te Odlukom o članarini i drugim oblicima materijalne potpore iz srpnja 2008. Odredbama članaka 13. i 16. Statuta, utvrđeno je da član Stranke s nepodmirenim obvezama za članarine za razdoblje od šest mjeseci ili duže ne može biti kandidat za stranačke funkcije, za člana predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i zastupnika u Hrvatskom saboru ili bilo koju drugu dužnost na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) te državnoj razini. Odluku o prestanku članstva zbog neplaćanja članarine za razdoblje od dvanaest mjeseci ili duže donosi općinski, odnosno gradski odbor Stranke u pisanom obliku. U rujnu 2014., Predsjedništvo je donijelo odluku o otpisu duga kojom se članovima s višegodišnjim dugovanjem za članarine omogućava oprost duga ukoliko do konca veljače 2015. uplate članarine za posljednjih 12 mjeseci te su otpisana potraživanja za članarine u iznosu 269.297,00 kn.

Prema evidenciji, zaduženje za članarine od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2015. iznosi 32.630.699,00 kn, naplaćeno je 17.495.141,00 kn, a potraživanja iznose 15.132.790,00 kn. Za 2015. obveze članova na ime članarina iznose 4.263.906,00 kn, od čega je naplaćeno 2.255.564,00 kn te potraživanja za 2015. iznose 1.697.901,00 kn.

Evidencija naknade za redovno godišnje financiranje sadrži podatke o broju mandata u predstavničkom tijelu, iznosu po vijećniku, ukupni iznos koji su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne uplatiti, uplaćeni iznos i potraživanja za naknade. Stranka jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave upućuje zahtjeve za dostavu odluka o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu, međutim dio jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave nije odgovorio na dostavljene zahtjeve te Stranka nema podatke o potraživanjima od navedenih jedinica lokalne samouprave. Prema odredbama članka 3. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača. Za 2015. je zaduženo 7.826.973,00 kn, do dana obavljanja revizije (listopad 2016.) je naplaćeno 7.129.536,00 kn te potraživanja od 148 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iznose 697.437,00 kn (vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na grad Šibenik u iznosu 66.54,00 kn).

Odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbama članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15), skupina računa 16 sadrži, između ostalog, potraživanja za prihode po posebnim propisima i potraživanja za prihode od članarina.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati potraživanja za članarine i naknade za redovno godišnje financiranje u poslovnim knjigama. Također, nalaže i nadalje pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke, te pratiti i kontrolirati naplatu potraživanja za navedene prihode i prihode od članarina.

- 2.2. *Stranka u očitovanju navodi da analitiku potraživanja za članarine i vijećničke naknade vodi u računalnom programu David. Obrazlaže da je u tijeku postupak izbora nove stranačke strukture, kojoj će se proslijediti nalozi Državnog ureda za reviziju i koja treba dati odobrenje za evidentiranje potraživanja u poslovnim knjigama. Ističe, da će i nadalje prikupljati odluke lokalnih jedinica o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke te ih evidentirati u računalnom programu David.*

3. Rashodi

3.1. Rashodi su ostvareni u iznosu 47.117.779,00 kn, što je za 13.860.812,00 kn ili 41,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Vrijednosno značajniji rashodi ostvareni su za financiranje izborne promidžbe i informiranje u iznosu 9.111.948,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 8.313.182,00 kn, zaposlene u iznosu 6.414.050,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 4.386.208,00 kn te reprezentaciju u iznosu 3.479.127,00 kn. Nepravilnosti i propusti su utvrđeni u dijelu koji se odnosi na ostvarivanje rashoda u organizacijskim jedinicama te u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge.

- Rashodi ostvareni u organizacijskim jedinicama

Od ukupno ostvarenih rashoda u iznosu 47.117.779,00 kn, u središnjici Stranke su ostvareni rashodi u iznosu 39.579.281,00 kn, a u organizacijskim jedinicama u iznosu 7.538.498,00 kn. Stranka vodi poslovne knjige i osigurava podatke za Stranku u cjelini. Način poslovanja županijskih, gradskih i općinskih organizacija je uređen Pravilnikom o poslovanju lokalnih organizacija iz lipnja 2008. Prema navedenom Pravilniku, pravo na autonomno poslovanje u okviru Stranke imaju organizacijske jedinice koje imaju otvoreni podračun u poslovnoj banci, koje su odredile osobu odgovornu za poslovanje organizacije i ostvaruju prihode u skladu s propisima (od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donacija, članarina). Odobravanje transakcija po računima zaprimljenima od organizacijskih jedinica se provodi po mjesečnim akreditivima odobrenim u središnjici Stranke ili plaćanje izravno obavlja središnjica Stranke. Odredbama članka 9. spomenutog Pravilnika, propisano je da su organizacijske jedinice dužne voditi propisanu evidenciju trošenja novčanih sredstava putem akreditiva, blagajničke izvještaje ukoliko se troškovi isplaćuju gotovinski i drugu potrebnu dokumentaciju (račune, isplatnice). Evidenciju za prethodni mjesec, s pripadajućom dokumentacijom, dužne su dostaviti u središnjicu do 10. u tekućem mjesecu za prethodni mjesec. Ukoliko lokalna organizacija evidenciju o trošenju sredstava ne dostavi pravovremeno ili ista nije ispravna, računovodstvo Stranke treba obustaviti odobrenja dodatnih novčanih sredstava putem akreditiva i plaćanje računa lokalne organizacije te ih o tome upozorava pismenim putem. Prema evidenciji izdanih akreditiva, organizacijskim jedinicama je u 2015. na temelju 322 akreditiva odobreno 2.138.170,00 kn. Središnjica vodi evidencije odobrenih akreditiva i potraživanja za nerazdužene akreditive te provodi kontrolu ispravnosti dokumentacije. Organizacijske jedinice dostavile su središnjici zahtjeve za nadoknadu sredstava uz potpise odgovornih osoba s priloženim računima. Međutim, dio dostavljenih računa uz zahtjeve ne sadrži propisane podatke. U okviru rashoda za reprezentaciju, koji su za organizacijske jedinice ostvareni u iznosu 731.538,00 kn, dio računa ne sadrži svrhu ugošćavanja te imena osoba koje su ugošćene (pojedinačno manje vrijednosne značajnosti do najviše 1.195,00 kn). Odredbama članka 15. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13, 157/14 i 137/15), između ostalog, utvrđeno je da se primicima od nesamostalnog rada u naravi smatraju primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima. Ugošćenjima u smislu navedenog Pravilnika, ne smatraju se ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni.

Dio rashoda za uredski materijal, gorivo i drugu robu (prehrambeni proizvodi, pića, cvijeće) evidentiran je na temelju računa (pojedinačne manje vrijednosne značajnosti do najviše 2.479,00 kn) koji ne sadrže podatke o aktivnostima Stranke na koje se odnose.

Prema odredbi članka 2. stavka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim financijskim planom. Također, dio računa (primjerice računi za nabavu i dostavu uredskog namještaja u ukupnom iznosu 7.627,00 kn) po kojima su ostvareni rashodi ne glasi na Stranku, nego na fizičku osobu. Odredom članka 2. stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, zabranjeno je trošenje financijskih sredstava koje ostvare političke stranke za osobne potrebe. Prema pisanoj izjavi poslovnog direktora od 2. rujna 2016., Stranka je u procesu prikupljanja podataka i iskustava u svrhu donošenja novog pravilnika o poslovanju lokalnih organizacija kako se uočene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljale.

Državni ured za reviziju nalaže na računima za reprezentaciju upisati svrhu ugošćivanja i osobe koje su ugošćene te na računima za gorivo, materijal i drugu robu navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da su sredstva korištena isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom, odnosno koristiti sredstva u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Rashodi za intelektualne i osobne usluge

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu 8.313.182,00 kn su ostvareni za konzultantske i savjetničke usluge u iznosu 5.133.796,00 kn, usluge studentskih servisa u iznosu 2.231.100,00 kn, odvjetničke, javnobilježničke, knjigovodstvene i druge usluge u iznosu 367.555,00 kn, ugovore o djelu u iznosu 307.081,00 kn i autorske honorare u iznosu 273.650,00 kn. Revizijom utvrđeni propusti se odnose na plaćanje savjetničkih i računovodstvenih usluga na temelju računa iz kojih se ne može utvrditi sadržaj obavljenih usluga.

U okviru savjetničkih usluga, najznačajnije usluge se odnose na inozemnog dobavljača za što su ostvareni rashodi u iznosu 4.617.356,00 kn, od čega u okviru redovnih aktivnosti Stranke u iznosu 3.570.947,00 kn i aktivnosti za provedbu izbora za zastupnike u Hrvatski sabor u iznosu 1.046.409,00 kn. Tijekom obavljanja revizije, Stranka je predočila pisane ugovore s dobavljačem iz Sjedinjenih američkih država za usluge istraživanje javnog mijenja i političke situacije, donošenje zaključaka, strategija i planova, analiziranje sudionika izbora, savjetovanje, kreiranje izborne strategije te sudjelovanje u stvaranju media plana. Ispostavljanje specifikacije s opisom sadržaja obavljenih usluga uz mjesečne račune nije ugovoreno. Ugovori se odnose na usluge od studenoga 2014. do prosinca 2015., uz mjesečnu naknadu u iznosu 36.500,- EUR (bez poreza na dodanu vrijednost) i podmirenje zavisnih troškova boravka inozemnih savjetnika, za što je utrošeno 61.039,00 kn (smještaj, prijevoz i prehrana za dva savjetnika). Predočeni ugovori ne sadrže potpise ili pečat inozemnog dobavljača te je Stranka dobavljaču, u rujnu 2016. poslala zahtjev za dostavu potpisanih ugovora, koji do studenoga 2016. nisu primljeni.

Usluge su, prema oznakama na ispostavljenim računima, plaćene u podružnicu dobavljača u London (Ujedinjeno Kraljevstvo). Ispostavljeni računi ne sadrže opis obavljenih poslova.

Prema pisanoj izjavi poslovnog direktora, dobavljač je ugovorene usluge izvršio u cijelosti, uz obrazloženje da je navedeno vidljivo iz porasta popularnosti Stranke među biračima (navodi da je istraživanje javnog mijenja CRO Demoskop pokazalo da je Stranka u veljači 2015. imala potporu 24,8 % birača dok je u listopadu 2015. bilježila potporu od 31,9 % birača).

Rashodi u iznosu 450.000,00 kn se odnose na ugovor o pružanju usluga savjetovanja odnosa s javnošću zaključenom 1. listopada 2014. za razdoblje listopad 2014. - prosinac 2015. Za izvršene usluge je ugovorena mjesečna naknada u iznosu 37.500,00 kn s porezom na dodanu vrijednost (prethodnih godina usluga je iznosila 62.500,00 kn) te plaćanje zavisnih troškova kao što su troškovi promidžbenog materijala, putovanja, najma, hrane i prijevoda. Za zavisne troškove iznad 5.000,00 kn potrebno je posebno odobrenje Stranke, a žurni nepredviđeni troškovi podliježu naknadnom odobrenju Stranke. Prema ugovoru, obračun usluga i račune dobavljač ispostavlja do petoga u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, a ispostavljanje specifikacije s opisom obavljenih usluga nije ugovoreno.

Do travnja 2016. mjesečne naknade su isplaćivane prema ovjerenim računima koji ne sadrže specifikaciju, odnosno pregled obavljenih usluga, a koncem travnja 2016. Stranka je dobavljaču poslala obavijest o isteku ugovora. Prema podacima iz poslovnih knjiga i ispostavljenim računima, zavisni troškovi nisu ostvareni. Prema pisanoj izjavi poslovnog direktora, dobavljač je Stranci pružao usluge strateškog savjetovanja na području odnosa s javnošću, kontakta s medijima, planiranje članaka, posebnih priloga, intervjuja i njihove supervizije, savjetovanje u prezentaciji Kluba zastupnika, superviziju komunikacija te usuglašavanje komunikacijskih strategija s kreativnom agencijom. Navodi, da za ispostavljene računa iz ureda glavnog tajnika i ureda predsjednika nisu uložene pritužbe niti primjedbe, te smatra da su usluge izvršene u skladu s ugovorenim.

U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge su također ostvareni rashodi u iznosu 41.250,00 kn za usluge računovodstva za dvije organizacijske jedinice prema ugovorima iz 1998. i dodacima ugovorima iz 2012., odnosno siječnja 2014. Za ugovorene mjesečne usluge u iznosu 1.500,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, u 2015. su ispostavljeni računi koji ne sadrže specifikacije, odnosno opis obavljenih usluga.

U svrhu kontrole izvršavanja ugovorenih usluga, Državni ured za reviziju predlaže, ugovorima utvrditi obvezu sastavljanja specifikacija i obračuna koji sadrže opis, odnosno sadržaj obavljene usluge. S obzirom da se računovodstveni poslovi za sve druge organizacijske jedinice Stranke obavljaju u središnjici, Državni ured za reviziju predlaže preispitati opravdanost ostvarenja troškova za usluge računovodstva za dvije organizacijske jedinice.

- 3.2. *Za poslovanje organizacijskih jedinica, Stranka u očitovanju navodi da su sve županijske, gradske i općinske organizacijske jedinice obaviještene kako trebaju izgledati i koje elemente trebaju imati računi dostavljeni u središnjicu. Navodi, da će račune koji ne udovoljavaju traženome vraćati organizacijskim jedinicama.*

U vezi rashoda za intelektualne i osobne usluge, navodi da je preporuku o sastavljanju specifikacije koja se odnosi na sadržaj obavljene usluge primilo na znanje, a o preporuci u vezi računovodstvene usluge, službenim putem će obavijestiti organizacijsku jedinicu koja je primatelj navedenih usluga.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je pravna osoba upisana u Registar političkih stranaka. Djelokrug rada je utvrđen Statutom i Programom. Koncem 2015. je imala 50 zaposlenika. Od lipnja 2007. te u vrijeme obavljanja revizije (rujan 2016.), predsjednik Stranke je Zoran Milanović. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, prihodi su ostvareni u iznosu 46.343.954,00 kn, a rashodi u iznosu 47.117.779,00 kn. Manjak prihoda tekuće godine iznosi 773.825,00 kn, što s prenesenim manjkom prihoda iz prethodnih godina u iznosu 2.550.117,00 kn, čini manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju u iznosu 3.323.942,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni iz državnog proračuna u iznosu 29.807.588,00 kn, od čega se 22.247.588,00 kn odnosi na sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke, a 7.560.000,00 kn na naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su ostvareni u iznosu 8.055.144,00 kn, od čega se 7.735.505,00 kn odnosi na sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke, a 319.639,00 kn na naknadu troškova izborne promidžbe. Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 2.255.546,00 kn, od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 579.697,00 kn te drugi prihodi u iznosu 5.645.979,00 kn. Dobrovoljni prilozima (donacije) su primljeni od 291 fizičke osobe u iznosu 266.169,00 kn te 21 pravne osobe u iznosu 313.528,00 kn. Iznosi primljenih pojedinačnih donacija fizičkih i pravnih osoba su u skladu s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Primljeni su u novcu u iznosu 534.924,00 kn te uslugama u iznosu 44.773,00 kn. Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 5.645.979,00 kn, od čega se vrijednosno značajniji odnose na uplate koalicijskih partnera u iznosu 3.483.966,00 kn i od imovine (zakupa poslovnih prostora) u iznosu 1.945.661,00 kn. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje aktivnosti Stranke utvrđenih Statutom i Programom Stranke. Potraživanja iznose 14.663.617,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu su veća za 7.446.390,00 kn ili 103,2 %. Dospjela potraživanja iznose 11.210.139,00 kn ili 76,4 %, a do srpnja 2016. naplaćena su u iznosu 8.379.296,00 kn ili 74,7 % dospjelih potraživanja.

Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 7.560.000,00 kn, potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 3.525.743,00 kn, najamnine i režijske troškove u iznosu 1.265.218,00 kn te od Ministarstva financija za obveznice Republike Hrvatske za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 1.230.410,00 kn. U siječnju 2016. naplaćene su naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 7.560.000,00 kn i od koalicijskih partnera u iznosu 258.752,00 kn. Ostvareni rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 38.754.295,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 6.414.050,00 kn, financijske rashode u iznosu 702.139,00 kn, amortizaciju u iznosu 644.087,00 kn, donacije (pomoći) u iznosu 535.458,00 kn te druge rashode u iznosu 67.750,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu 25.510.865,00 kn, od čega se na dospjele obveze odnosi 3.783.261,00 kn ili 14,8 % ukupno iskazanih obveza. U odnosu na prethodnu godinu, obveze su veće za 9.145.883,00 kn ili 55,9 %. Na povećanje obveza je najvećim dijelom utjecalo novo zaduživanje (kredit za provedbu izbora zastupnika u Hrvatski sabor). Do 30. lipnja 2016., podmirene su obveze u iznosu 11.595.102,00 kn ili 45,5 % ukupnih obveza. Koncem godine stanje zaduživanja iznosi 15.125.709,00 kn i odnosi se na dugoročni kredit za izbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, okvirni kredit za odobreno prekoračenje po žiro računu te zajam od pravne osobe. Na mrežnim stranicama Stranke su objavljeni financijski izvještaji te godišnje i polugodišnje izvješće o primljenim donacijama. Objavljeni podaci odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Financijski izvještaji su dostavljeni Državnom uredu za reviziju u skladu s propisima. Propusti utvrđeni revizijom za 2014. koji su u postupku izvršenja te nepravilnosti i propusti utvrđeni revizijom za 2015. koji se odnose na potraživanja i rashode, nisu značajni i nisu utjecali na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te je izraženo bezuvjetno mišljenje.